

Texten är automatiskt genererad. Vi har i nuläget endast möjlighet att erbjuda transkriberingar i obearbetad form

Att vi ska känna vår granne. Att det är mycket det beredskap handlar om. Och det är ju inte alltid roligt. Men det är också bra att vi kan göra det och hjälpa till med beredskapsfrågor, även om vi hade önskat att den aldrig hade behövts. Jag tror absolut att personer som bor på landsbygden kommer klara sig bättre för att de är redan bättre rustade.

De senaste årens fokus på Sveriges behov av att öka beredskapen har gjort att många vill dra sitt strå till stacken. Kommuner, regioner och länsstyrelser jobbar med frågan. Men mitt i det här så finns det en resurs som ibland glöms bort, nämligen Leader. Det är en metod som människor som bor i landsbygderna kan använda för att på olika sätt utveckla sin egen bygd. Och vad gäller just beredskap så är många redo att göra en insats lokalt för att till exempel lära sig hur man rent konkret kan agera om det blir skarpt läge. Ni lyssnar till Landsbygdsnätverkets podd Landet. Jag heter Helene Almqvist och med mig idag har jag Lotta Lindgren, Jesper Uvesten och Elin Sandblom. Välkomna alla tre! Tack så mycket! Tack så mycket. Lotta Lindgren, Du är verksamhetsledare på Leader Spira Mare, en förening som arbetar med landsbygdsutveckling i fem kommuner i Norrbotten. Vilka då? Vi jobbar med Piteå, Älvsbyn, Luleå, Boden och Kalix kommuner. Jesper Uvesten, du har motsvarande roll i Leader Östra Skaraborg och ni håller hus i. Fem kommuner från Västra Götalandsregionen och det är Hjo, Tibro, Skövde, Tidaholm och Falköping och även de två som ingår i Region Jönköpings län och det är Habo, Mullsjö. Och Elin Sandblom. Du är fårbonde, manuellhuggare och ordförande i LRF Ungdomen Sjuhärad som har varit med i Beredskapsliderberedskapsprojekt. Ja precis. Det stämmer med Leader Sjuhärad då som också är vårt område när det kommer till vart våra medlemmar finns. Vad är en manuell huggare? En manuell huggare går i skogen och hugger träd med motorsåg och röjer många gånger framför skördarna, som kommer att avverka skog eller gallra skog. Ibland kan det vara träd som kan vara stora för dem att ta eller som står lite dumt till. Då kommer vi ut och hugger dem och hjälper

dem med det. Det är också en typ av beredskap. Ja, men det är det ju absolut. Vi finns ju till.

Till exempel vid stormar så kan det ju ofta falla mycket träd. Då har vi ju beredskap i att åka ut och kapa uppsatt framkomligheten fungerar. Först av allt en fråga till er alla. Vad betyder beredskap för er i praktiken? Lotta

Jag tänker att beredskap är väldigt brett. Men jag tänker också att det som vi till vardags jobbar med inom Leader. Alltså samarbeten, nätverk. Att vi ska känna vår granne. Att det är mycket det. Beredskap handlar om utöver självklart alla. Alla saker som man också kan behöva och alltså vårt försvar. Men för mig som individså tänker jag att det handlar mycket om att känna min granne. Och

Jesper? Ja, jag kan inte annat än hålla med Lotta där.

Just det här att man i praktiken sammanför människorsom tillsammans skapar en stor resurs. Det är väl jag ser i beredskapsarbetet i praktiken som vi på Leader kan hjälpa till med väldigt mycket. Och Elin. Ja, jag ser ju bara till hur vi i LRF arbetar. Att vi försöker nå ut med budskapet om hur viktigt det är med de resurser vi har inom våra egna gränser, och hur viktiga de är i beredskapsfrågan. För har vi inte egna råvaror och produkter inom landet så så har vi ingenting. Om Sveriges gränser till exempel skulle behöva stängas.

Så vi jobbar väldigt mycket med beredskapsfrågan utan att kanske egentligen många gånger tänka på det viset konkret också. Ja, ni har egentligen hållit på med det väldigt länge för vi började tala så mycket om beredskap. Ja men precis.

Jesper. Hur har ni märkt av intressetviljan hos människor i ert Leaderområde att engagera sig i beredskapsfrågorna?

Ja, men vi ser ett stort ökat intresse där man från civilsamhälle och landsbygdsföreningar många gånger tar kontakt med det offentliga. I vårt fall handlar det ofta om kommuner och säger att man vill vara med i det här arbetet, och det kommer vi in som ytterligare en part för att att att möjliggöra det helt enkelt. Alltså tar människor kontakt med kommunerna och lotsar kommunerna folk till er. Ja, jag har ett konkret exempel. Det var i en av våra kommuner. När träffade beredskapssamordnaren där tillsammans med en hembygdsförening. Det var ju på grund av att de hade skickat helt enkelt en skriftlig jag vet inte vad det kan heta, men skrivit

till kommunfullmäktige i kommunen att de gärna vill vara en del aktiv del i beredskapsarbetet och ska vara med och skapade här trygghetspunkter på landsbygden. Vad är en trygghetspunkt? Ja, det är ju en lokal som är förberedd för att kunnahusera ett större antal människor när det blir kris. Jesper, du och Lotta har båda jobbat eller jobbar med projektsom syftar till att stärka den civila beredskapen. Om vi börjar med dig Lotta, hur har ni jobbat med Beredskapi LeaderSpira Mare? Ja, men vi har ju bland annat ett projekt, ett paraply projekt eller ett mikrostöd. Det vi tänker att vi kan hjälpa till och ge lite mindre stöd till olika organisationer, eller kanske främst civilsamhällets organisationer, som vill engagera sig och känner att man vill göra någonting konkret. Typ vilka är de? Vi tänker att det kan vara byaföreningar.

Vi har väldigt många olika civilsamhällesorganisationer i våra områden, så vi vill egentligen öppna upp för alla de som har ett intresse eller känner att det här är någonting som man vill engagera sig i och genom de här stöden. Vi kommer att vara lite mindre stöd, uppemot 30 000.

Är det ett mikrostöd att man får ett lite mindre summa pengar? Ja, precis. Man får en mindre summa pengar som man till exempel kan ändra köpa in utrustning för. Men det kan också vara så att man behöver stöd i att kartlägga beredskapen i sitt område.

Köpa in kurser, föreläsningar, utbildningar för att inspirera. Det är ett ganska brett stöd vad man kan göra för det egentligen. Vi har gjort det brett för att vi tänker att det ska vara öppet för. För de initiativ och de behov som man ser i våra bygder.

Elin ni i LRF Ungdomen har ju varit med på ett hörn några av lider Sjuhäradsberedskapsprojektsom har fått just sådant här mikrostöd. Vad gjorde ni i de projekten? Ja precis. Det var ju bygdegårdar som hade ansökt om stöd från Leader för att ha beredskapsträffar under hösten 2024. Där hade vi möjligheten att vara med på ett hörn och prata lite om vår verksamhet och Sveriges självförsörjningsgrad. Så vi hade ett quiz med tre frågor på det ämnet och var med lite under kvällen och hörde diskussionerna och så vidare. Det var väldigt kul att vara med på och få möjligheten. Kan du göra quizet på oss? Se om vi kan svara på det? Ja, nu var ju det som sagt ett litet tag

sen. Jag minns inte riktigt frågornaäven fast det var jag som gjorde dem. Men jag vet att det var en fråga om hur många procent

som var svenskt kött av det vi åt i Sverige, eller det vi äter i Sverige. Och så var det en fråga om vilka produkter som vi är självförsörjande på. Om jag inte minns helt fel. Ja, Lotta och Jesper kan det var. Hur många procent svenskt kött äter vi och vilka produkter är vi självförsörjande självförsörjande på? Alldeles för lite skulle jag säga. Svenskt kött. Och vi är självförsörjande för jag tror att det är typ morötter eller någonting. Vad är svaret? Elin. Det vi är självförsörjande på är i princip spannmål, sockerärtor eller sockerbetor. Morötter och ägg är vi självförsörjande på idag. Man brukar säga att vi kan leva på morotskaka brukar vara vårt.

Men sen kommer vi fram till det att fröerna från morötternatar vi kanske inte alltid från Sverige heller. Så vi föll på det med tyvärr då. Jesper. Ni Leader Östra Skaraborg driver ett projekt som heter Stärkt beredskap för Skövdes landsbygder. Kan du berätta lite kort om det? Ja, absolut. Det är ett projekt som ägs av Skövde kommun som tillsammans med bygdegårdsföreningar och hembygdsföreningar på landsbygden och även vuxenutbildning i form av Vuxenskolor där man ska utrusta ett antal bygdegårdar till att bli sådana här så kallade trygghetspunkter, och till det kopplar man då föreläsningar, studiecirkel och så där för att helt enkelt möta upp viljan av att vara en del i beredskapsarbetet och beredskapen som landsbygdsboende. Det låter väldigt spännande. Ja, absolut. Vi tycker det är superspännande och är det ju roligt när en kommun tar på sig det här arbetet och gör det väldigt tydligt förankrat tillsammans med de som det ytterst berör. Och det är ju de som bor på landsbygden helt enkelt.

Tillsammans med er. Ja. Hur tas ert arbete emot i bygden och av kommuner och landsting och sånt? Lotta och Jesper, Jag börjar med dig Lotta. Ja, men jag skulle säga att det finns ett ganska stort behov. Det här är ju någonting som är nytt för alla organisationer egentligen. Att vi behöver jobba mycket, mycket mer med beredskapen. Så jag skulle säga att de insatser som vi kan göra absolut är välkomna. Och det är ofta också kommunerna hör av sig till oss och vill att vi ska komma och berätta om det här stödet som vi kan ge, och huruvida det

också kan stötta uppi beredskapsfrågor, då det finns ett stort engagemang i den ideella sektorn i civilsamhället, att engagera sig i det här. Och det är inte alltid finns tydliga vägmarkeringar till hur man kan engagera sig. Då kan det här. Vi tänker att vårt just det här mikrostödet kan vara en start som kanske kan inspirera till att man kan göra ännu mer.

Och Jesper. Ja, man ser ju väldigt positivt på de möjligheterna som Leader ger att kunna finansiera den här typen av projekt med beredskapsfokus. Där man kan engagera många

och också där nyttan tillfaller tillfaller väldigt många.

Det finns ett stort, både från föreningar och från kommuner. Ett stort intresse av att veta mer om hur vi på Leader kan hjälpa till att finansiera de här idéerna.

Jesper. Leadermetoden har ju funnits sedan början av 90-talet. Det väl har alltid handlat om landsbygdsutveckling, men då utifrån ett mer fredligt perspektiv kanske man kan säga.

Hur har det varit att nu också fokusera på beredskapsfrågor utifrån det här? Det är egentligen ett mer konkret kristillstånd vi befinner oss i. Det är ju lite egentligen lite obehagligt, tänker jag. Jo, men så är det verkligen. Det är ju. Det är ju synd att det har blivit så här i vår omvärld.

Både i form av krig ganska nära där vi bor, men också ett förändrat klimat som leder till andra typer av kriser. Så det är ju. Inte hur jag ska uttrycka mig. Men det är ju. Vi måste ju anpassa oss till den verklighet vi lever i.

Och det är ju inte alltid roligt. Men det är också bra att vi kan göra det och kunna. Kunna hjälpa till med beredskapsfrågor. Även om jag önskar att det aldrig hade behövts. Ja Lotta, hur har det känts för er det här? Om man nu

kan kalla det skiftet i hur man jobbar med beredskapsfrågor.

Ja, men jag tycker att det är klart att det är en omställning och det är verkligen inte någonting som är kul, utan det här är ju

någonting som vi egentligen inte vill göra eller vill behöva göra. Men jag kommer nog tillbaka lite grann till det här. Att

allt, allt det Leader och jobbar med sedan innan också handlar så himla mycket om beredskap. Alltså vi

projekt och det som görs i våra projekt skapar ju starka bygder och starka områden. Så på så vis är det ju ett litet steg egentligen att börja arbeta med det här, samtidigt som det blir ett väldigt stort steg också för att vi, som du sa, att vi är

vana att jobba med det härunder andra förutsättningar. Och nu finns det ett helt annat behov av att skapa resilienta samhällen Områden. Elin. InomLRF ungdomen så är det ju just ungdomar engagerade, så väldigt många av er har ju ett långt liv framför sig I en värld där vi behöver öka beredskapen i händelse av inte bara kris, men även krig, gör det att många upplever det som extra viktigt att gå in i sådana här Leader eller förberedelse beredskapsprojekt?

Ja, det är en väldigt bra fråga. Det är väl kanske inget vi har känt av så att trycket ökar med en viss ålder eller att du yngre. Så jag tror kanske att man att det blir mer naturligt att få med sig det för att det blir. Det pratas så mycket om det. Nu har det gjorts ett tag så att det kanske blir en en mer naturlig del av livet, det här beredskapstänket. Sen tror jag ju inte att ungdomar framför allt är mer förberedda för det.

En stor fråga till er alla. Har ni någon lärdom eller erfarenhet från arbetet med beredskap som ni, som fler borde känna till, som ni skulle vilja sprida just nu? Stort eller smått?

Elin. Ja, det är väl kanske mer en uppmaning om hur viktigt det är att vi alla måste jobba gemensamt för att öka både en förståelse och för att få en inblick i den beredskapen vi har idag i Sverige, och också vilken självförsörjning vi har. Det är väl det. Och det är ju någonting vi alla måste jobba gemensamt mot för att gemene man ska verkligen förstå. Jesper Ja, jag vill ju trycka på den drivkraft som finns nu hos civilsamhället på landsbygden att vara en del i beredskapsarbetet. Och det vill jag lyfta. Att kanske till offentlig sektor att använda den resursen och samarbeta för att då tror jag man kan göra otroligt mycket bra just tillsammans.

Lotta Oj, det var jättebra saker både Elin och Jesper har sagt för jag tänker att vi behöver. Vi behöver handla lokalt och stötta våra lokala företag för att. Har vi företagsom funkar bra i vardagen och när det inte är kris. Då har vi också bättre förutsättningar när vi står inför en kris.

Och jag håller verkligen med om att vårt civilsamhälle, det finns otroligt mycket resurser där som vi kan nyttja och som vi ska nyttja för att vi alla ska. Ska jobba mer med det här egentligen.

Landsbyggs-
nätverket

för den gemensamma jordbrukspolitiken,
fiske och vattenbruk samt landsbygdsutveckling

En del menar att de som bor i våra landsbygderskulle klara sig bättre i en eventuell krissituation. Därför att här är man van att samarbeta med sina grannar och många har bra förutsättningar för odling och självhushållning och så vidare. Vad säger ni om det? Definitivt skulle jag nog våga säga. Eller vill jag säga i alla fall. Jag tror absolut att det är så det är till våra landsbygder. Människor som bor i städer kommer vilja komma om vi står inför en kris. Och jag är beredd att hålla med där också. Jag tror absolut att personer som bor på landsbygden kommer klara sig bättre, för att de är redan bättre rustade för en start. Du kommer att få ge många en kurs i hur man jobbar inom ett jordbruk och med trädfällning. Ja, jag önskar ju att det blir så framöver, att det är fler som som har intresset för att lära sig mer om både jord och skog. Absolut. Och Jesper, hur tänker du om detta?

Jag tror jag kan också skriva under på det, att landsbygdsinvånare

kommer klara sig bra. Man känner att man att man kommer klara sig bra och att man är ganska förberedd, men att man också har en vilja av att ta ett kanske ett större ansvar och hjälpa hjälpa fler då.

Fantastiskt intressant att få höra allt som ni har berättat för oss. Så tack till er alla tre! Elin Sandblom, Jesper Uvesten och Lotta Lindgren. Tack så jättemycket så mycket! Tackar! Hej då. Hej då. Hej då. Hej! Vill ni som lyssnar veta mer om beredskap så kan ni kika in på Landsbyggsnätverkets hemsida och kampanjen Redo att räknas som handlar om just det här. Och som när den här podden publiceras fortfarande pågår. Här är podden Landet slut för idag. Producent var Ingrid Whitelock och jag heter Helene Almqvist. Tack till er som har lyssnat.

Slut på transkribering.

Medfinansieras av
Europeiska unionen